

ВИБІР АФІ ПРИ РОЗРОБЦІ СКЛАДУ М'ЯКОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ФОРМИ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ГЕРПЕТИЧНОГО УРАЖЕННЯ ГУБ

Гербіна Н.А., Бойко А.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Герпес-вірусні інфекції є однією з найбільш серйозних медико-соціальних проблем, оскільки їх поширеність досягає 90%-95% серед населення багатьох країн світу. Вони мають тенденцією до затяжного перебігу та негативно впливають на репродуктивне здоров'я населення. Також рецидивуючий перебіг простого герпесу є стресогенним і психотравмуючим фактором, який обмежує соціальну активність пацієнтів та погіршує їх якість життя [1-2].

Лікування клінічних проявів герпетичної інфекції I типу є поетапним і залежить від періоду розвитку хвороби, клінічного стану та віку пацієнта. Для лікування застосовують противірусні, імуномодулюючі, протизапальні та інші засоби [3].

У період загострення хвороба викликає дискомфорт – свербіж уражених ділянок шкіри, вкритих пухирями, відчуття стягнутості шкіри, підвищення температури в місцях запалення, неестетичний зовнішній вигляд. У таких випадках перевагу слід надавати застосуванню місцевих засобів, які безпосередньо пригнічують реплікацію вірусу простого герпесу, зменшують свербіння та печіння, а також сприяють швидкому очищенню шкіри від висипу та скорочують період висипань [4].

З кожним роком зростає тенденція до створення та використання нових фітотерапевтичних препаратів, оскільки застосування хімічно синтезованих лікарських засобів пов'язане із виникненням алергічних реакцій, особливо при лікуванні дітей.

Альтернативним методом, особливо, при перших ознаках загострення, є застосування фітопрепаратів самостійно або у поєднанні з традиційною терапією, які покращують стійкість тканин до патогенної мікрофлори та дозволяють запобігти проявам захворювання. Тому розширення номенклатури вітчизняних лікарських засобів рослинного походження для лікування герпесу є актуальним [6].

На підставі проведеного аналізу літературних джерел нашу увагу привернули рослини – алое вера та звіробій звичайний. Хімічний склад алое представлений антраглікозидами, смолистими речовинами, амінокислотами, вітамінами, мікроелементами та ін. [7]

Завдяки комплексу БАР алое прискорює процес регенерації клітин, тому його використовують для лікування травмованої шкіри; надає беззаспокійливу і протизапальну дію, активізує імунну систему, володіє противірусними, антибактеріальними, протигрибковими і антиоксидантними властивостями, тому його вважають природним антибіотиком [8]. Наведені властивості алое вказують на доцільність застосування його на всіх стадіях хвороби: на початковій стадії, коли тільки з'явився свербіж; при появі пухирців, для швидкого її зникнення; після зникнення висипань, для профілактики рубців.

Основними БАР трави звіробою є флавоноїди (рутин, кверцетин, гіперозид), антраценпохідні (гіперин і псевдогіперин), дубильні речовини, ефірні олії та ін. Звіробій використовують для лікування виразок, ран, зокрема, при яких спостерігається поява пухирців. Він пригнічує некроз шкіри і має антибактеріальну, антисептичну, антивірусну, протизапальну дію, що запобігає проникненню інфекції в рану і прискорює процес загоєння [5, 9].

Отже, наведені данні свідчать, що обрані рослини є перспективними для розробки м'якої лікарської форми для етіопатогенетичного, симптоматичного та профілактичного лікування герпетичної інфекції, що забезпечить швидке усунення симптомів, ефективний вплив на всі ланки патогенезу, допоможе відновити пошкоджені тканини і попередити прогресування вторинної інфекції.

Список літератури

1. Богатырева Л. Н., Албакова М. Х., Албакова Х. А. Врожденная инфекция, вызванная вирусом простого герпеса (herpes simplex): этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, лечение, профилактика. *Медицина. Социология. Философия. Прикладные исследования*. 2019. №1. С. 46-48
2. Борак В. П., Романюк Л. Б., Кравець Н. Я., Борак В. Т. До питання про герпетичну інфекцію як актуальну проблему сьогодення. *Актуальна інфектологія*. 2016. №2. С. 53-58.
3. Максимова А. В., Смолкин Ю. С. Герпетические инфекции и аллергические заболевания у детей. *Педиатрия. Consilium Medicum*. 2020. № 4. С. 44–51.
4.)Щейкін К. Є., Білоконь С. О., Павленко Л. Г., Білоконь Н. П. Герпетична інфекція на слизовій оболонці порожнини рота та шкірі обличчя: частота, структура і клінічні прояви. *Вісник проблем біології і медицини*. 2011. Вип. 3. Т. 3. С. 69-74.
5. Налимова Н. В., Ефейкина Н. Б. Содержание биологически активных веществ в *Nuregicum Perforatum L.* и фармакотерапевтическое действие препаратов на его основе (обзор). *Acta medica Eurasica*. 2019. № 3. С. 24-36.